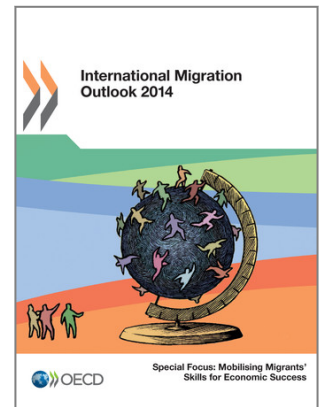

OECD *Multilingual Summaries* International Migration Outlook 2014

Summary in Estonian

Lugege tervet raamatut: 10.1787/migr_outlook-2014-en

Rahvusvaheline rändeprognosis 2014

Eestikeelne kokkuvõte

Peamised arengusuunad

OECD riikide alaline sisserränne on 2013. aastat puudutavate esialgsete andmete kohaselt hakanud suurenema. Võrreldes 2012. aastaga suurenes alaline sisserränne 1,1% võrra ja sellega tõusis alaliselt OECD riikides elavate sisserrändajate arv 4 miljonini. See tagasihoidlik kasv on mitmete peamistes immigratsiooniriikides tekkinud konfliktide tagajärg. Saksamaale välja rännanud inimeste hulk suurenes kahekohalise arvu võrra ja nii tõusis sisserrändajate arv juba neljal järjestikusel aastal. Seevastu vähenes sisserränne mitmetesse peamistesse immigratsiooniriikidesse, tähelepanuväärsel kombel just USA-sse, Itaaliasse, Portugali ja Hispaaniasse. Rände netomäär on endiselt oluliselt väiksem kui kriisieelse aja määr, kuid püsib enamikus OECD riikides positiivsena. Märkimisväärsed eranditeks on Mehhiko, Island ja Iirimaa.

Alalise sisserrände suurenemise taga seisab põhiliselt vabast liikumisest tulenev ränne, mille osakaal tõusis 2012. aastal 10%. OECD riikides moodustab EL-i riikide vaheline ränne suurema osa vabast liikumisest tulenevast rändest. 2012. aastal saavutas Euroopa-sisene ränne esimest korda väljaspool Euroopat toimuva legaalse alalise sisserrände taseme. Saksamaa oli olulisim sihtkoht, mis võttis vastu peaaegu kolmandiku vaba liikumise raames sisserrändajatest.

Üldiselt on perekondade rände osakaal OECD riikidesse tulevatest rändevõrgudest kõige suurem hoolimata sellest, et see on 2008. aastast hakanud vähenema. Perekondade ränne vähenes 2012. aastal eelmise aastaga võrreldes 1,7% võrra, seda peamiselt rände vähenemise tõttu Hispaanias, Itaalias, USA-s, Suurbritannias ja Belgias. Tööjõuränne on samuti alates majanduslangusest vähenenud, kukkudes 2012. aastal 12%. See langus oli eriti tuntav Euroopa majanduspiirkonnas, kus tööjõuränne vähenes ajavahemikus 2007 kuni 2012 peaaegu 40%. Selle tagajärjel oli kolmandatest riikidest Euroopasse suunatud seadusliku alalise sisserrände tase 2012. aastal veidi madalam kui seadusliku alalise sisserrände tase USA-sse.

Erinevalt alalisest sisserrändest on ajutise sisserrände vood jäänud allapoole 2007. aastal saavutatud haripunkti, milleks oli 2,5 miljonit sisserrändajat. 2012. aastal oli sisserrändajaid 1,9 miljonit, umbes neljandik vähem kui 2007. aastal.

Süüria konflikti tõttu kasvas 2013. aastal asüülikaotluste hulk 20% võrra 560 000 taotlusele. Saksamaale esitatud avalduste arv tõusis kuuendat aastat järjest, mistõttu on Saksamaa 110 000 avaldusega enim avaldusi saanud riik maailmas. Saksamaale järgnesid USA, Prantsusmaa, Rootsi ja Türgi. Võrreldes rahvaarvuga esitati Rootsile kõige enam asüüliavaldusi ja Rootsi võttis vastu enim põgenikke.

Rahvusvahelistele tudengitele pööratakse paljudes OECD riikides jätkuvalt suurt poliitilist tähelepanu. 2012. aastal võeti kogu maailmas kokku 4,5 miljonit tudengit vastu ülikoolidesse, mis asusid väljaspool nende kodakondsusele vastavat riiki, kusjuures neist 75% õpib OECD riikides. See osakaal on viimastel

aastatel jäänud valdavalt samaks, kuid kasv on siiski aeglustumas. 2012. aastal tõusis rahvusvaheliste õpilaste arv OECD riikides ainult 3%, see on märksa vähem kui 8% keskmine kasv aastatel 2000–05 ja 6% keskmine kasv aastatel 2005–11.

Investeeringimine sisserändajate tööturule integreerimisse

Esimese ja teise põlvkonna sisserändajad muutuvad tööjõus aina olulisemaks. Riikides, mille rahvastik põlvneb sisserändajatest, nagu näiteks Austraalia, Kanada, Uus-Meremaa ja USA, aga ka Lääne-Euroopas on sisserändajad hästi kohanenud. Mujal, näiteks Lõuna-Euroopas, on nende kohalolu ja kasv arvukus haridussüsteemis ja tööturul endiselt küllaltki uus nähtus.

Sisserändajate ja nende perede integreerimine on paljudes OECD riikides vähemalt viimased 15 aastat olnud peamiseks poliitiliseks eesmärgiks. Kõige olulisemaks proovikiviks on tõenäoliselt sisserändaja kogu potentsiaali avamine. Seda saab toetada mitmete poliitiliste lähenemisviisidega:

- välisriikide kvalifikatsioone puudutava teabe kättesaadavamaks tegemine ja nende tunnistamise edendamine;
- sisserändajatele ligipääsu tagamine aktiivsetele tööturuprogrammidele ja veendumine, et nad saavad programme täiel määral ära kasutada;
- sisserändajatele vahetumate kontaktide võimaldamine tööandjatega;
- sisserändajate lastele kvaliteetse väikelaste hariduse ja hoiuvõimaluste pakkumine; ja
- sisserändajatele nende oskustele vastava keeleõppe pakkumine.

Nutikate tööjõurände haldamise süsteemide väljatöötamine

Kuigi OECD riikides on tööpuudus kõrge, mängib sisseränne siiski tööturu vajaduste täitmisel ja majanduskasvu edendamisel olulist rolli. Kuigi see roll on riigiti väga erinev, on olemas üldine soov luua tingimused „parema” tööjõurände tagamiseks, seda eriti just avalikkuse terava tähelepanu taustal.

Tööjõurände poliitikat saab kasutada erinevate ja vahel ka omavahel konkureerivate eesmärkide saavutamiseks. Nende alla võib kuuluda lühiajaliste tööjõuvajaduste rahuldamine ja pikaajalise demograafilise ja tööjõuarengusse panustamine. Lisaks võidakse eesmärkide sekka arvata laiemad majandusarengueesmärgid sellistes valdkondades nagu investeeringimine ja kaubanduspoliitika, innovatsioon, tootlikkus ja koostöö arendamine. Neid eesmärke tasakaalustavad olemuslikud kompromissid ning ühtsete arengute tagamiseks peavad erinevate valdkondade poliitikas osalejad neid kooskõlastama.

Tagamaks tööjõurände vastavust poliitika sihtidega on võimalik kasutada laia töövahendite valikut. Need võivad ulatuda sisserände arvulistest piirangutest kuni sisse rännata soovivate isikute punktidest lähtuva valimiseni jne. Paindlikkus on nende tööriistade rakendamisel dünaamilise ja reaktsioonivõimelise haldussüsteemi tagamiseks väga oluline. Selleks, et aidata tööjõurändel mängida olulisemat rolli praeguste ja tulevaste oskuste nõudluse vajaduste tagamisel, saab kasutada mitmeid poliitilisi lähenemisviise:

- selge tööjõumigratsiooni võrgustiku väljatöötamine;
- poliitika töövahendikogumi komplekteerimine, mis sisaldab erinevate eesmärkide saavutamiseks eri töövahendeid;
- vastuvõtukriteeriumide haldamise parandamine ja sisserände haldamisele dünaamilise lähenemise rakendamine; ja
- teenuste infrastruktuuri moderniseerimine.

Võtmearvud

- Esialgsete andmete kohaselt suurenes alalise sisserände voog OECD riikidesse 2013. aastal 2012. aastaga võrreldes 1%, kuid langes 2012. aastal eelmise aastaga võrreldes 0,8%.
- Tööjõuränne on samuti alates majanduslangusest vähenenud ja langes 2012 aastal 12%. Seevastu tõusis vaba liikumise ränne 10% võrra.
- Asüülitaotlejate arv tõusis 2013. aastal 2012. aastaga võrreldes 20%.

- Võrreldes 2000. aastaga kahekordistus 2012. aastal kogu maailmas väljaspool oma kodakondsusele vastavat riiki õppivate tudengite arv, tõustes 4,5 miljonini. Sealjuures õpib 75% neist OECD riikides.
- Veidi alla poole miljoni väljarändajaga oli Hiina rahvastiku osakaal 2012. aasta rändevoogudest umbes 10%, sellele järgnesid Rumeenia (5,6%) ja Poola (5,4%).
- OECD riikides on kokku enam kui 115 miljonit sisserändajat, mis moodustab umbes 10% rahvastikust.
- 2012. aastal oli 12,5 protsendil kõigist 15-aastastest lastest kaks võõrsil sündinud vanemat – 50% rohkem kui kümme aastat varem. Nende noorte integreerimine, eriti just madala haridustasemega vanemate puhul, on järjest suuremaks probleemiks.
- Kriis tabas sisserändajaid eriliselt rängalt: alates 2007. aastast OECD riikidesse lisandunud 15 miljonist uuest töötust oli iga viies võõrsil sündinud.
- Hoolimata kriisist on enamikul sisserändajatest töökoht olemas. Keskmiselt töötab madala haridustasemega immigrantidest suurem osa (54,1%), võrreldes sama haridustasemega selles riigis sündinud isikutega (52,6%).
- Seevastu on kolmanda haridustasemega sisserändajatel tööd leida keerulisem kui riigis sündinud sama haridustasemega isikutel (77% vs. 84%). Ning kui nad ka töö leiavad, on 50% suurem tõenäosus, et nad on selle jaoks üle kvalifitseeritud.

© OECD

Käesolev kokkuvõte ei ole OECD ametlik tõlge.

Käesoleva kokkuvõtte kasutamine on lubatud OECD autoriõiguse ja originaalse väljaande pealkirja mainimisel.

Erinevates keeltes kokkuvõtted on väljavõtted OECD esialgselt inglise- ja prantsuskeelsest väljaandest.

Need väljaanded on saadaval OECD internetipoest aadressil www.oecd.org/bookshop

Täiendavate andmete saamiseks pöörduge OECD Õiguste ja tõlgete üksuse poole avalike suhete direktoraadis aadressil

rights@oecd.org või faksinumbril: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

õiguste ja tõlgete üksus: www.oecd.org/rights

Lugege inglisekeelset täisversiooni OECD iLibrary's!!

© OECD (2014), *International Migration Outlook 2014*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2014-en